

Μεταφραστικό σημείωμα

Με την παρούσα έκδοση κλείνει ένας μικρός κύκλος περιήγησης στην ιστορία του ευρωπαϊκού αντιφασιστικού κινήματος της Γερμανίας, της Βρετανίας και τώρα της Γαλλίας. Όσοι τυχόν έχουν υπόψη τους τις δύο προηγούμενες σχετικές εκδόσεις, θα διαπιστώσουν ότι τα διαδραματιζόμενα εξελίσσονται στην ίδια ιστορική περίοδο. Σε γενικές γραμμές το ευρωπαϊκό αντιφασιστικό κίνημα, έτσι όπως το έχουμε παρακολουθήσει (από τις αρχές της δεκαετίας του 1970 μέχρι και τα μέσα της δεκαετίας του 1990), συγκρότησε ένα κοινό σώμα αντιλήψεων και πρακτικών που σημάδεψε βαθιά την επίσημη και ανεπίσημη πολιτική ζωή. Η χρονική σύμπτωση δεν είναι τυχαία. Η σχεδόν ταυτόχρονη εμφάνιση του αντιφασιστικού κινήματος στην κεντρική και βόρεια ευρώπη ήταν πολύ λιγότερο «μια ακόμη τάση του κινήματος» και πολύ περισσότερο μια σκληρή μάχη πολιτικής επιβίωσης.

Αν θέλουμε να αποδώσουμε με λίγα λόγια τις γενικές πολιτικές συνθήκες της περιόδου θα πρέπει να σταθούμε στα εξής: ήταν μια εποχή στην οποία επανεμφάνιζονταν με μεγάλη ένταση (στα λόγια και στις πράξεις) ο φασισμός που είχε υποτίθεται πεταχτεί μια και καλή στο σκουπιδοντενεκέ της ιστορίας με τη λήξη του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Ήταν μια εποχή κατά την οποία οι συμμορίες των ναζί διεκδικούσαν τον έλεγχο του πεζοδρομίου. Ήταν, τέλος, μια εποχή όπου ένας διόλου ευκαταφρόνητος αριθμός «ανθρώπων της διπλανής πόρτας» ήταν περισσότερο από πρόθυμος να υιοθετήσει και να υλοποιήσει τις πιο ακραίες πολιτικές αντιλήψεις.

Αλλά η περίοδος που εξετάζουμε, δεν ήταν απλά μια εποχή επανεμφάνισης του ναζισμού. Στο άλλο της μισό φώλιαζε ένα νέο είδος φασισμού, πολύ διαφορετικό απ' τον ιστορικό του πρόγονο. Ας μην ξεχνάμε ότι δεκάδες εκατομμύρια μεταναστών εργατών είχαν πρωτοκάνει την εμφάνισή τους στις μεγάλες βιομηχανικές πόλεις, προσφέροντας με την εργασία τους μια νέα ώθηση στο αγγλικό στο γερμανικό και στο γαλλικό κεφάλαιο. Αυτή η τόσο κομβική διαφορά, η τρο-

SCHIFF

μακτική δηλαδή αλλαγή στην τεχνική σύνθεση του ευρωπαϊκού προλεταριάτου, ίσχυε δυο φορές για την περίπτωση της Γαλλίας. Τα εκατομμύρια των γάλλων πολιτών αφρικανικής καταγωγής άλλαξαν άρδην τη γαλλική πραγματικότητα - κι όχι μόνο σε πολιτικό επίπεδο. Ευθείες ή έμμεσες αναφορές σ' αυτή την αλλαγή θα βρει κανείς να διατρέχουν όλο σχεδόν το βιβλίο. Μιλάμε για την πολιτιστική μίξη που επηρέασε την γαλλική κουλτούρα και συχνά πυκνά δημιούργησε μια καινούρια πολιτιστική έκφραση· για ένα νέο είδος αποκλεισμού με όργανο την πολεοδομία του γκέτο· για τους αγώνες να διατηρηθούν επαφές με τη νεολαία των προαστίων· για την ήττα αυτών των αγώνων και τα αποτελέσματά της· για τους αγώνες ενάντια στην αστυνομική βαρβαρότητα· για το αίτημα για ασφάλεια και την απήχησή του στα σκοτεινά κοινωνικά υπόγεια· για την ανάδυση ενός καινούριου ρατσιστικού λόγου με βάσεις του την «πολιτιστική διαφορά»· για την οργανωμένη εμφάνιση του αντιμουσουλμανισμού ήδη απ' τη δεκαετία του '80.

Το βιβλίο «Scalp, η καταγωγή του γαλλικού ριζοσπαστικού αντιφασιστικού κινήματος (1984-1992)», συγκεντρώνει τις απόψεις πολλών και διαφορετικών υποκειμένων που συμμετείχαν ενεργά στο κίνημα της εποχής τους. Κι ως προς αυτό προσπαθεί να έχει το ρόλο της ακτινογραφίας. Να εξετάσει τις διεργασίες στο εσωτερικό του αντιφασιστικού σώματος και να τις περιγράψει με όση μεγαλύτερη διαύγεια μπορεί σε μας τους απέξω. Κατά τα άλλα παραμένει ένα βιβλίο γραμμένο από ανθρώπους της εποχής τους, γεγονός που αυτομάτως σημαίνει ότι είναι ποτισμένο από την αύρα μιας συγκεκριμένης ιστορικής περιόδου. Και βέβαια από την πολιτική αντίληψη των συγγραφέων και των πρωταγωνιστών του.

Στην παρούσα έκδοση μεταφράσαμε μεγάλα κομμάτια, αλλά όχι το σύνολο των κειμένων που υπάρχουν στο πρωτότυπο, με εξαίρεση το δεύτερο μέρος που αναφέρεται στη ροκ / πανκ σκηνή και παρατίθεται ολόκληρο. Θα πρέπει επίσης να αναφέρουμε ότι η απόδοση του αρχικού κειμένου ακολούθησε μια σχετικά ελεύθερη νοηματική προσέγγιση, αρκετά ικανή να προκαλέσει ενστάσεις σε πτυχιούχους της γαλλικής φιλολογίας. Αρκετές από τις φωτογραφίες περιλαμβάνονται στην πρωτότυπη έκδοση, ενώ οι υπόλοιπες προέρχονται από τον θαυμαστό διαδικτυακό κόσμο. Όλες οι υποσημειώσεις είναι της ελληνικής έκδοσης.

Όπως και να χει, στόχος μας ήταν να παρουσιάσουμε μια ιστορία, που εκτός από κατανοητή, φιλοδοξεί να φανεί και χρήσιμη στο εδώ κίνημα. Κι αν τελικά είναι να κριθούμε για κάτι, ελπίζουμε να είναι για αυτή μας τη φιλοδοξία.

Ιανουάριος 2011

Εκδόσεις antifa scripta

Εισαγωγή

Το βράδυ της 21^{ης} Απρίλη του 2002, ένα τεράστιο πλήθος, στην πλειοψηφία τους νέοι, πλημμύρισε τις πλατείες της χώρας για να πει όχι στον Λε Πεν. Η δημοκρατία κινδύνευε και μας καλούσαν να ορθώσουμε το ανάστημά μας ενάντια στο Εθνικό Μέτωπο, ψηφίζοντας υπέρ του Σιράκ· του ανθρώπου των «μυρωδιών και των θορύβων»¹. Οι ριζοσπάστες αντιφασίστες απ' την άλλη, έδιναν είκοσι χρόνια τη μάχη ενάντια στη φαιά πανούκλα. Θα ήταν κάπως ταπεινωτικό να μπουν στο δίλημμα να διαλέξουν ανάμεσα στο φασίστα και τον απατεώνα. Αλλά πώς οδηγηθήκαμε σ' αυτό το σημείο; Γιατί εκείνες κι εκείνοι που πολεμούσαν για το μετασχηματισμό της κοινωνίας και την κοινωνική απελευθέρωση, κατηγορήθηκαν ότι έπαιζαν το παιχνίδι του Εθνικού Μετώπου; Ποιοι ήταν εκείνοι που υιοθέτησαν το αίτημα για ασφάλεια, που ψήφισαν τους αντι-μεταναστευτικούς νόμους, που ακολούθησαν φιλελεύθερη πολιτική, αν όχι η Δεξιά;

Αλλά για να μην αφήσουμε κανέναν παραπονεμένο, ποιες ήταν οι αξίες που υπερασπίστηκε η Αριστερά απ' όταν ανέβηκε στην εξουσία το 1981;

Εκείνη την 21^η Απρίλη λοιπόν, και τις επόμενες ημέρες, οι ριζοσπάστες αντιφασίστες κατέβηκαν στο δρόμο όπως το κάνουν εδώ και είκοσι χρόνια, καλώντας σε αντίσταση, καλώντας στη συγκρότηση ενός αντικαπιταλιστικού κοινωνικού μετώπου ενάντια στο Εθνικό Μέτωπο. Οι ομάδες Scalp «βρίσκονταν», φυσικά, στην εμπροσθοφυλακή των κινητοποιήσεων, καθώς ήταν αυτές που στις αρχές της δεκαετίας του '80 χτύπησαν το καμπανάκι: «Να βγούμε απ' τις τρύπες μας!». Το Scalp αποτελούσε το σήμα κατατεθέν, το ομοσπον-

1. Για τις «μυρωδιές και τους θορύβους» που ενοχλούσαν τον κύριο Σιράκ, βλ., σελ 70 της παρούσας έκδοσης.

διακό αρκτικόλεξο μιας εξεγερμένης νεολαίας την περίοδο της ανόδου της ακροδεξιάς και του αυταρχισμού. Ενσάρκωνε την εξέγερση ενάντια στην πολιτικάντικη απάθεια για την άνοδο του Εθνικού Μετώπου και των λακέδων του, ενάντια στη ρατσιστική και ξενοφοβική ρητορική, ενάντια στην κρατική πολιτική του αιτήματος για ασφάλεια.

2. Ο Charles Pasqua ήταν υπουργός Εσωτερικών την περίοδο 1986-1988 και έμεινε γνωστός για τη σκληρή πολιτική που προώθησε, αλλά και για δηλώσεις όπως «Να τρομοκρατήσουμε τους τρομοκράτες».

Η ιστορία των ομάδων Scalp, έτσι όπως παρουσιάζεται σ' αυτό το βιβλίο, προφανώς και δεν είναι εξαντλητική· κάθε πρωταγωνιστής και κάθε πρωταγωνίστρια της εποχής θα συμφωνούσε ότι η μνήμη είναι πάντοτε υποκειμενική και ελλιπής. Και θα είχε δίκιο. Μοναδική φιλοδοξία του βιβλίου είναι να αποδώσει στους ακτιβιστές ορισμένα πολύ σημαντικά γεγονότα: να περιγράψει απ' τη μια την υπέρπουσα λεπνοποίηση των συνειδήσεων, όπως εκφραζόταν απ' την κυβερνητική πολιτική (δεξιά και αριστερή), και να καταγράψει απ' την άλλη την ιστορία των οκτώ πρώτων χρόνων του ριζοσπαστικού αντιφασιστικού κινήματος (1984 - 1992).

Οκτώ χρόνια συνεχούς κίνησης, στα οποία το ριζοσπαστικό αντιφασιστικό κίνημα αν και απέτυχε να βρει τις κατάλληλες οργανωτικές μορφές, παρόλ' αυτά αντιστάθηκε με όλες του τις δυνάμεις στην άνοδο της ακροδεξιάς. Αντίσταση που έβρισκε σοβαρό έρεισμα στη νεολαία.

Οκτώ χρόνια μάχης μιας νεολαίας, η οποία κορεσμένη απ' τον ήχο της κιθάρας και του συνθεσάιζερ πειραματίστηκε με την αυτοοργάνωση και την αυτοδιαχείριση και συμμετείχε σε εκατοντάδες πολιτιστικές / πολιτικές εκδηλώσεις.

3. Ο Robert Pandraud υπήρξε Διευθυντής της Αστυνομίας, βουλευτής της κεντροδεξιάς και το διάστημα 1986-1988 διετέλεσε υπεύθυνος για την Ασφάλεια, συνεργαζόμενος με τον προαναφερθέντα υπουργό Εσωτερικών

Οκτώ χρόνια εμπειρίας, στη διάρκεια των οποίων παρακολούθησαμε βήμα βήμα τον τυχοδιωκτισμό της αριστεράς, που έβρισκε τόσο μεγαλύτερο ρόλο, όσο περισσότερο κέρδιζαν έδαφος οι φιλελεύθερες ιδέες.

Οκτώ χρόνια αντίστασης, κατά τα οποία η μετανάστευση και η ασφάλεια, οι δύο πολιτικοί αιμοδότες του FN (Εθνικό Μέτωπο), τροφοδοτούσαν παράλληλα ολόκληρο το πολιτικό σώμα· τους Πασκουά² και Παντρώ³ την περίοδο 1986-1988, τους Joxe και Marchand την περίοδο 1988-1992.

Ανάμεσα στο 1984 και το 1992 γράφτηκε μια σελίδα στην ιστορία της ριζοσπαστικής αντιφασιστικής δράσης, η οποία έλκει την καταγωγή της απ' τη δεκαετία του '30: ισπανοί αντιφασίστες επαναστάτες, FTP-MOI, Εβραίοι, Μακί⁴... Η οικειοποίηση της ιστορίας μας και η επανονηματοδότησή της είναι απαραίτητη προϋπόθεση της ενίσχυσης του θεωρητικού και πρακτικού μας οπλοστασίου. Χωρίς μνήμη δεν υπάρχει παρόν, χωρίς μνήμη δεν υπάρχει ούτε μέλλον.

4. Αντιστασιακοί στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ο ριζοσπαστικός αντιφασισμός βρέθηκε σ' ένα νέο σταυροδρόμι το 2005. Από τη μία το πολιτικό ριζώμα του FN και από την άλλη το ίδιο το μοντέλο οργάνωσης των κοινωνιών παγκοσμίως, συγκρότησαν τους δυο πόλους του προβλήματος. Η βίαιη επιστροφή των διάφορων φονταμενταλισμών και κοινοτισμών⁵, ο μανιώδης οικονομικός πόλεμος ανάμεσα στους κυρίαρχους πόλους (Ευρώπη, Η.Π.Α, Κίνα, Ιαπωνία), η πληθώρα ένοπλων συγκρούσεων στις ζώνες μοιρασιάς και επιρροής, ο ολέθριος φιλελευθερισμός που μεταφράστηκε στην αυξανόμενη επισφάλεια και εδραίωση ενός κοινωνικού απαρτχάιντ, η προέλαση του Κράτους Ασφάλειας είναι πλευρές μιας επίθεσης που κλιμακώνεται.

5. Ο όρος «κοινοτισμός» χρησιμοποιείται εδώ με την έννοια της περιχαράκωσης των διάφορων κοινωνικών ομάδων με βάση τη θρησκεία και την καταγωγή.

Οπότε, λοιπόν, ναι! Ο αντιφασιστικός αγώνας εξακολουθεί να είναι επίκαιρος. Όμως, μονάχα ένα συνεκτικό απελευθερωτικό σχέδιο απέναντι στις νέες όψεις των αυταρχικών ιδεών και συστημάτων θα μας επιτρέψει να αντισταθούμε και να δημιουργήσουμε ένα Άλλο Μέλλον.

Πρώτο Μέρος

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ SCALP (1984-1992)

1. Να βγούμε απ' τις τρύπες μας!

Στη δεκαετία του '70, η σύγκρουση μέσα στις σχολές ακροδεξιών και ακροαριστερών ομάδων για τον έλεγχο των πανεπιστημίων δεν ήταν καθόλου σπάνιο φαινόμενο. Μια μειοψηφική, αλλά ιδιαίτερα βίαιη ακροδεξιά σημάδεψε τη δεκαετία. Οι δραστηριότητες των ακροδεξιών περιλάμβαναν «κυνήγι κεφαλών», επιθέσεις κατά βιβλιοπωλείων, κατά εστιών, κατά μεταναστών. Η ακροαριστερά, θέλοντας ν' ανακόψει την ορμή των φασιστών, συγκρότησε δραστήριες επιτροπές με έντονη παρουσία στο δρόμο. Αυτές οι επιτροπές, επεδίωκαν τη φυσική αντιπαράθεση με τους φασίστες και ήταν σε θέση να κινητοποιήσουν εκατοντάδες ακτιβιστές και ακτιβίστριες. Η αντιπαράθεση κορυφώθηκε με την επίθεση αρκετών ακροαριστερών οργανώσεων κατά του συνεδρίου της Νέας Τάξης στη Mutualité⁶ στις 23 Ιούνη του 1973. Οι

Συνέδριο ακροδεξιών, δεκαετία '70.

6. Η φασιστική οργάνωση Ordre Nouveau (Νέα Τάξη) δημιουργήθηκε τον Δεκέμβρη του 1969. Στο συνέδριο με τίτλο «Στοπ στην ανεξέλεγκτη μετανάστευση» που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνη του 1973 στη Mutualité (το παρισινό εκθεσιακό κέντρο), σημειώθηκαν βίαια επεισόδια ανάμεσα σε ακροδεξιούς και ακροαριστερούς, κυρίως τροτσκιστές απ' την LCR (Κομμουνιστική Επαναστατική Λίγκα). Λίγες ημέρες αργότερα, στις 28 Ιούνη, η «δημοκρατική πολιτεία» έθεσε τόσο τη φασιστική Νέα Τάξη, όσο και την τροτσκιστική Λίγκα εκτός νόμου.

“Μάιος 1973. Ο Μισέλ μας ειδοποιεί για ένα φασιστικό συνέδριο στο Παρίσι. Μας δείχνει φωτογραφίες φασιστών που ετοιμάζονται για μια ρατσιστική καμπάνια. Ο Μισέλ είναι ο υπεύθυνος της αντιφασιστικής κινητοποίησης. Το συνέδριο της 21ης Ιουνίου στο Παρίσι δεν πρέπει να γίνει.

Ναι, είναι αλήθεια, ήμασταν οργανωμένοι σε κομάντο. Ναι, είναι αλήθεια, είχαμε συγκεκριμένη τακτική. Ναι, είναι αλήθεια, θέλαμε να φτάσουμε στη Μυτταλιτέ. Ναι, είναι αλήθεια, τα είχαμε οργανώσει όλα για να πετύχουμε.

Η σύγκρουση ήταν πολύ βίαιη. Περίπου 100 τραυματίες και για πρώτη φορά, απ’ την πλευρά των αστυνομικών. 21 Ιουνίου 1973. Η οργάνωση διαλύεται. Οι ηγέτες συλλαμβάνονται. [...]

Η 21η Ιουνίου ήταν μια στροφή για την ιστορία της οργάνωσης. Ήταν η εκκαθάριση όλου του φοιτητικού, θεαματικού, ας πούμε αριστερικού παρελθόντος.”

απόσπασμα από την ταινία “Πεθαίνοντας στα τριάντα”

συνέπειες της επίθεσης ήταν τόσο βαριές, ώστε λίγο μετά η Κομμουνιστική Λίγκα διαλύθηκε. Παρόλα αυτά, η επίθεση στο συνέδριο των φασιστών (η οποία παρουσιάζεται στην ταινία του Renacetti, *Πεθαίνοντας στα 30*) σημάδεψε για πολύ καιρό τις συνειδήσεις.

Στις αρχές της δεκαετίας του ‘80, παρά τη μικρή δραστηριοποίηση λίγων νεοναζιστικών συμμοριών, (όπως η Ομοσπονδία Εθνικής και Ευρωπαϊκής Δράσης (FANE) του Marc Frederiksen), η ακροδεξιά βρισκόταν κατά βάση εκτός νόμου και ο αντιφασιστικός αγώνας θεωρούνταν ανεπίκαιρος. Στις σχολές, ωστόσο, η ακροδεξιά κίνηση Ομάδα Ένωση Δίκαιο (GUD) προσπαθούσε να κρατήσει ζωντανή αυτή τη βίαιη και δρομίσια παράδοση. Έτσι, το Σεπτέμβριο του 1981 στη Ναντέρ, ένα κομάντο της GUD επιτέθηκε στη σχολή, αλλά πολύ γρήγορα αναγκάστηκε, κυνηγημένο από εκατοντάδες φοιτητές, να το βάλει στα πόδια και να βρει καταφύγιο στον υπόγειο. Απ’ την πλευρά της κοινοβουλευτικής ακροδεξιάς, η απουσία υποψηφίου της στις προεδρικές εκλογές του πρώτου γύρου ήταν χαρακτηριστικό δείγμα της αδυναμίας της. Και τελικά με την εκλογική νίκη της αριστεράς το Μάη του 1981 μπορούσε κανείς να αισιοδοξεί ότι ο ακροδεξιός κίνδυνος είχε πεταχτεί μια και καλή στο σκουπιδοτενεκέ της ιστορίας.

Αναγέννηση της ακροδεξιάς

Η πραγματικότητα όμως ήταν διαφορετική. Στο διάστημα που ακολούθησε (‘60 -‘70) την ήττα της ακροδεξιάς στο δρόμο, άνθισαν οι κύκλοι προβληματισμού, σοβαρότεροι εκπρόσωποι των οποίων ήταν η Ομάδα Έρευνας και Μελέτης για τον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό (GRECE) και η λέσχη του Horloge⁷. Προσβλέποντας στην κατάκτηση της πολιτικής εξουσίας, το νεφέλωμα που αυτοαποκαλούνταν «Νέα Δεξιά» έθεσε ως βραχυπρόθεσμο στόχο του να επηρεάσει τις πνευματικές ελίτ της δεξιάς. Πολύ σύντομα τα κατάφερε και έκανε επίκαιρη μια ολόκληρη δέσμη αντιλήψεων κατά της ισότητας, κατά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κατά του κομμουνισμού κ.ά. Σε ιδεολογικό επίπεδο, η «Νέα Δεξιά» αποτελούσε την αιχμή του δόρατος για την επανακατάκτηση της εξουσίας απ’ την παραδοσιακή δεξιά, μετά την ήττα του 1981.

Ήδη απ’ το 1983, ήταν εμφανής η ιδεολογική επικοινωνία της ακροδεξιάς με τη δεξιά-επικοινωνία που δεν έμενε μόνο σε επίπεδο ιδεών. Η ακροδεξιά αν

7. Στην οργάνωση αυτή, η οποία ιδρύθηκε το 1974, συμμετείχαν στελέχη, ανώτεροι δημόσιοι υπάλληλοι, διανοούμενοι, πολιτικοί και πανεπιστημιακοί της γαλλικής δεξιάς και ακροδεξιάς που προωθούσαν «μια ένωση της δεξιάς που θα επέτρεπε στο Εθνικό Μέτωπο να συμμετάσχει σε έναν κυβερνητικό συνασπισμό».

και απέβλεπε σε μια συνολική αντιπαράθεση με την αριστερά, προωθούσε τη σύγκρουση με υπόγειες διεργασίες. Ήθελε μ' αυτόν τον τρόπο να προσελκύσει το ριζοσπαστικοποιημένο τμήμα του εκλογικού σώματος, που απογοητευμένο από την ανικανότητα της κλασικής δεξιάς να υπερασπιστεί τις αξίες του, είχε πολλούς λόγους να στραφεί προς την ακροδεξιά. Απ' την άλλη μεριά, μετά από ένα χρόνο στην εξουσία, (στον οποίο κατάργησε τη θανατική ποινή), η αριστερά ψήφισε τον Ιούνιο του 1982 ένα σώμα πολύ αυστηρών νόμων· ήταν το πρώτο δείγμα γραφής, προάγγελος πολλών άλλων.

Τον Απρίλιο και το Μάη του 1983 η δεξιά και η ακροδεξιά εμφανίστηκαν ενωμένες στο δρόμο. Τα σχέδια για τη μεταρρύθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης, έδωσαν την ευκαιρία στην Εθνική Διαπανεπιστημιακή Ένωση (UNI), τη φοιτητική οργάνωση της δεξιάς, στην οποία συνυπήρχαν αρμονικά δεξιοί και ακροδεξιοί, να οργανώσει κινητοποιήσεις. Το Μάη του 1983, 3.000 μικροαφεντικά (και πολλοί οργανωμένοι ακροδεξιοί) διαδήλωσαν σε μια «επίδειξη ελευθερίας», με αρχηγό τους τον επικεφαλής της SNPMI⁸, Gérard Deuil, οπαδό του προτάγματος «Δουλειά, Οικογένεια, Πατρίδα» του Πετέν⁹. Στις 3 Ιούνιο του 1983, κατά τη διάρκεια μιας διαδήλωσης στο γραφείο του υπουργού Δικαιοσύνης Robert Badinter, (η οποία οργανώθηκε μεταξύ άλλων απ' το συνδικάτο Ανεξάρτητη Επαγγελματική Ομοσπονδία της Αστυνομίας (FPIP)¹⁰ και στην οποία συμμετείχε ο Ζαν – Μαρί Λεπέν), τα αντισοσιαλιστικά συνθήματα συντρόφευσαν κι άλλα που απέπνεαν μια αντισημιτική μπόχα. Για το Κόμμα των Νέων Δυνάμεων (PFN), ο δρόμος αποτελούσε βασικό διακύβευμα, τόσο απέναντι στο αδελφό, αντίπαλο κόμμα, το Εθνικό Μέτωπο (FN), όσο και απέναντι στη «σοσιαλ-κομμουνιστική πολιτική εξουσία». Αυτός ο χαρακτηρισμός που χρησιμοποιούσε η ακροδεξιά για την κυβέρνηση Mauroy (στην οποία συμμετείχαν τέσσερις κομμουνιστές υπουργοί) βρήκε, εκτός των άλλων, πολλούς οπαδούς στις τάξεις της δεξιάς. Το 1982 τα *Εθνικιστικά Τετράδια* έγραφαν: «Πρέπει να εκμεταλλευόμαστε κάθε αφορμή, κάθε περίπτωση, κάθε

Η μάχη για τον έλεγχο των γειτονιών και των πανεπιστημίων ήταν συχνά πολύ βίαιη. Η αντιπαράθεση φασιστών - αντιφασιστών κορυφώθηκε το δίμηνο Νοέμβρη - Δεκέμβρη 1986, με επιθέσεις σε στέκια, σε σχολές, και σε διαδηλώσεις. Η φωτογραφία είναι από τις 27 Νοέμβρη 1986 όταν ομάδα 30 φασιστών επιτέθηκε με μολότοφ και σιδηρολοτούς σε διαδήλωση ακροαριστερών στην παρισινή γειτονιά Assas.

8. Το Πανεθνικό Συνδικάτο Μικρών και Μεσαίων Βιομηχανών ιδρύθηκε το 1977. Επρόκειτο, φυσικά, για συνδικάτο αφεντικών με φασιστικές αποχρώσεις.

9. Ο στρατάρχης Φίλιπ Πετέν (1856-1951), ο οποίος έχαιρε μεγάλης εκτίμησης καθώς στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο είχε οδηγήσει το Γαλλικό Στρατό σε επιτυχίες, σχημάτισε τη φιλοναζιστική κυβέρνηση του Βισύ μετά τη συνθηκολόγηση της Γαλλίας τον Ιούνιο του 1940. Τον Αύγουστο του 1945, του επιβλήθηκε η θανατική ποινή, η οποία μετατράπηκε σε ισόβια κάθειρξη και τα περιουσιακά του στοιχεία δημεύτηκαν.

10. Ένας απ' τους αρχηγούς αυτής της μάζωξης, ο Didier Gandossi, θα αποπεμφθεί στη συνέχεια απ' την αστυνομία. Η FPIP, η οποία λάμβανε περίπου το 5 έως 10% των ψήφων, έδινε συχνά λαβές για σχόλια, κυρίως κάποια χρόνια αργότερα, εξαιτίας των σχέσεών της με την ακροδεξιά ομάδα PNFE.

Κινητοποιήσεις για τη δολοφονία του Ταουφίκ, Ιούλης 1983

γεγονός που συμβάλει στην πρόκληση ταραχής, στην άνοδο της έντασης, στο ξύπνημα απ' το λήθαργο, στη δημιουργία μιας επαναστατικής δυναμικής».

Η παρουσία της ακροδεξιάς στο δρόμο ενισχύθηκε μετά τις πρώτες εκλογικές της επιτυχίες. Το Μάρτη του 1983, το FN χτύπησε ποσοστό γύρω στο 10% στο 20^ο διαμέρισμα του Παρισιού, στη Dreux¹¹ και στη Μασσαλία. Το Σεπτέμβρη στη Dreux, ο υποψήφιος του RPR¹² συμάχησε με τον Jean-Pierre Stirbois του FN. Στις επαναληπτικές δημοτικές εκλογές του Aulnay – sous – Bois (Seine-Saint-Denis), το FN συγκέντρωσε κοντά στο 10% των ψήφων· το Δεκέμβρη, ο Λε Πεν κατέβηκε υποψήφιος στο Morbihan¹³ και πήρε το 12% των ψήφων (πάνω απ' το 50% των οποίων προήλθαν απ' τη γενέτειρά του, την Trinité). Οι προεκλογικές εκστρατείες στη Dreux και το Aulnay – sous – Bois έδωσαν την αφορμή για τη διοργάνωση αντιφασιστικών κινητοποιήσεων. Το βράδυ των εκλογών σημειώθηκαν βίαια επεισόδια, κατά τα οποία οι αντιφασίστες συγκρούστηκαν με τις αστυνομικές δυνάμεις και τους οργανωμένους οπαδούς του FN. Κι όμως: η ολέθρια ιδέα ότι το FN δεν αποτελούσε παρά μια σπίθα που σύντομα θα έσβηνε, άρχισε να κερδίζει έδαφος. Κατά συνέπεια στην πιάτσα κυκλοφορούσε η άποψη ότι η κατά μέτωπο αντιπαράθεση με το FN απλώς και μόνο του έκανε διαφήμιση. Την ίδια στιγμή, η ρατσιστική βία κατά των μεταναστών και των νέων μεταναστευτικής καταγωγής ολοένα και αυξανόταν. Μια απ' τις πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις ήταν αυτή του Ιούλη του 1983. Στο προάστιο 4.000 στην Courneuve, ένα γουρούνι δολοφόνησε τον μικρό Ταουφίκ, ηλικίας 9 ετών, επειδή «τον ενόχλησε ο θόρυβος» (με τη ζέστη, τα παράθυρα είναι ανοιχτά και ακούγεται η φασαρία· αυτή η εντελώς «καλοπροαίρετη» εξήγηση υιοθετήθηκε απ' το FN).

Μπροστά στα μάτια μας εξελισσόταν η στοχοποίηση των νέων απ' την αστυνομία, εκδίδονταν οι πρώτες αναφορές ενάντια στη λαθρομετανάστευση, κ.ά. Απέναντι στο ξέσπασμα μίσους, οι νέοι μεταναστευτικής καταγωγής αποφάσισαν να οργανώσουν μια διαδήλωση για τη διεκδίκηση ίσων δικαιωμάτων που θα ξεκίναγε απ' τη Μασσαλία στις 3 Οκτώβρη και θα κατέληγε στο Παρίσι.

11. Πόλη της βορειοδυτικής Γαλλίας.

12. Το κόμμα Συνάθροιση για τη Δημοκρατία (RPR) ιδρύθηκε το 1976 απ' τον Ζακ Σιράκ, ακολουθώντας τη δεξιά πολιτική γραμμή του Ντε Γκωλ. Το 1999 πρόεδρος του κόμματος αναδείχθηκε ο γνωστός και μη εξαιρετέος Νικολά Σαρκοζί, ενώ το 2002 αυτοδιαλύθηκε και προσχώρησε στην Ένωση για ένα Λαϊκό Κίνημα (UMP), του σημερινού κυβερνητικού σχηματισμού.

13. Περιοχή της βορειοδυτικής Γαλλίας.

Αναγέννηση του αντιφασισμού

Το 1983 ήταν ο προάγγελος των όσων θα ακολουθούσαν απ' το 1984 ως το 1992. Και παρόλο που ο αντιφασιστικός αγώνας βρισκόταν ακόμα στα σπάργανα, είχαν ήδη τεθεί οι βάσεις του. Τα δεδομένα ήταν τα εξής:

- είχε σχηματιστεί ένα αντιφασιστικό ρεύμα με παρουσία στο δρόμο, το οποίο αρνούνταν να θεωρήσει το Εθνικό Μέτωπο «ένα κόμμα γραφικών». Το ρεύμα αυτό συνέδεε την παραίτηση της αριστεράς και την ανικανότητα της να μετασχηματίσει την κοινωνία με το ριζώμα της ακροδεξιάς στην επίσημη πολιτική σκηνή. Στους κόλπους αυτού του ρεύματος διαγράφονταν δύο διαφορετικές στρατηγικές: η μια επεδίωκε τη συνεργασία με την αριστερά, μέσα από «μαζικές πρωτοβουλίες», ενώ η άλλη ασκούσε ριζοσπαστική κριτική στις αυταρχικές, ακροδεξιές ιδέες και αξίες που τροφοδοτούσαν το αίτημα για ασφάλεια. Η στρατηγική αυτή βρήκε τρόπο έκφρασης στις κοινωνικές κινητοποιήσεις και κυρίως στους αγώνες της νεολαίας.

- είχε ξαναπαρουσιαστεί μια αριστερά η οποία, αφού πρώτα στράφηκε στο φιλελευθερισμό, εγκατέλειψε τελικά το σχέδιό της «*Να αλλάξουμε τη ζωή*» (σύνθημα του Σοσιαλιστικού Κόμματος στις προεδρικές εκλογές του 1981) και άρχισε να καταγγέλλει το FN. Η αντίθεση της αριστεράς στο φασισμό είχε πρώτα και κύρια μια ηθική διάσταση. Τη μεταστροφή της αριστεράς από την αδιαφορία στην καταγγελία, ο Φαμπιούς¹⁴ και ο Μιτεράν την απέδωσαν «*στους εξαναγκασμούς που μας επιβάλλονται*», δηλαδή στον παγκοσμιοποιημένο καπιταλισμό. Η ρητορική της αριστεράς νομιμοποίησε τη βία των ακροδεξιών, μιας και στόχος της ήταν η διάσπαση της δεξιάς με πολιορκητικό κροϊό το FN.

Στις 13 Φλεβάρη του 1984, ο Λε Πεν ήταν καλεσμένος στην «*Ωρα της Αλήθειας*», την πολιτική εκπομπή του κρατικού καναλιού Antenne 2. Συλλογικότητες της ακροαριστεράς, στην πλειοψηφία τους φοιτητές και ακτιβιστές ομάδων εβραϊκής αυτοπροστασίας, χωρίς προηγουμένως να έχουν συνεννοηθεί, συναντήθηκαν κο-

Η πρώτη μεγάλη διαδήλωση των "beurs" ξεκίνησε στις 15 Οκτώβρη 1983 από τη Μασσαλία και έφτασε στις 3 Δεκέμβρη στο κέντρο του Παρισιού. Το κεντρικό της σύνθημα ήταν η ισότητα των δικαιωμάτων για όλους τους Γάλλους πολίτες και η αντίθεση στο ρατσισμό. Οι 100.000 διαδηλωτές που συμμετείχαν σ' αυτή τη θεαματική κίνηση ήταν στην πλειοψηφία τους "beurs" ή αλλιώς η δεύτερη γενιά γάλλων πολιτών αφρικάνικης καταγωγής. Αυτή η δεύτερη γενιά είχε συγκροτήσει την ολοδική της ζωντανή πολιτική / πολιτιστική ταυτότητα, που ξεχώριζε τόσο απ' αυτήν των αφρικάνων πατεράδων της, όσο κι από κείνη των γάλλων συνομιλήκων της. Οι μουσικές συλλογότητες, οι αυτοοργανωμένοι ραδιοφωνικοί σταθμοί, η βιωματική λογοτεχνική γραφή, οι γλωσσικοί πειραματισμοί και η δημιουργία κοινοτήτων στα γκέτο των γαλλικών μεγαλουπόλεων ήταν σαφείς εκφράσεις μιας γενιάς που έψαχνε έξοδο κινδύνου απ' την ασφυξία του γαλλικού ρατσισμού.

14. Ο Laurent Fabius του Σοσιαλιστικού Κόμματος υπήρξε πρωθυπουργός της Γαλλίας απ' τις 17 Ιουλίου του 1984 ως τις 20 Μαρτίου του 1986.

“Ενάντια στον Λε Πεν το Scalp ξεθάβει το τσεκούρι του πολέμου”.
Η προκήρυξη του Scalp για τη διαδήλωση της 5ης Ιούνη 1984.

ντά στο κανάλι. Εκεί σημειώθηκαν κάποιες σποραδικές συγκρούσεις με τις δυνάμεις της τάξης, όμως ο συσχετισμός δυνάμεων δεν ήταν ευνοϊκός για τους αντιφασίστες. Η πρόσβαση στα μίντια ήταν το εναρκτήριο λάκτισμα για την εδραίωση του FN. Ο Λε Πεν εξελίχτηκε σ’ ένα απ’ τα παραχαϊδεμένα παιδιά των τηλεοπτικών αρχισυντακτών, παρόλο που μέχρι πρότινος θεωρούνταν περιθωριακός. Στις εβδομάδες που ακολούθησαν τη 13^η Φλεβάρη και μέχρι τις Ευρωεκλογές του Ιούνη, το FN ξερνούσε με την άνεσή του τη λογόρροια του κατά των μεταναστών σε πολλά κανάλια. Και παρόλο που οι προεκλογικές συγκεντρώσεις του Εθνικού Μετώπου που κινδύνεψαν από επεισοδιακές διαδηλώσεις ήταν αρκετές, στην Τουλούζη η κινητοποίηση και οι συγκρούσεις ήταν πιο σοβαρές. Διότι εδώ και μερικές εβδομάδες δραστηριοποιούνταν μια καινούρια αντιφασιστική ομάδα, το Scalp...

2. Ενάντια στο FN: Να ξεθάψουμε το τσεκούρι του πολέμου!

Η Ομάδα ενάντια στον Λε Πεν (Scalp)¹⁵ προήλθε από το κίνημα της Τουλούζης που ανέκαθεν θεωρούσε την άμεση δράση έναν απ’ τους βασικούς άξονες του αγώνα του. Στο Scalp συμμετείχαν αντιπυρηνικοί ακτιβιστές απ’ την Αντιπυρηνική Συλλογικότητα (CAN), (με σημαντική συμμετοχή στον αγώνα ενάντια στον πυρηνικό σταθμό του Golfech¹⁶), καθώς και παλιοί αγωνιστές της Κομμουνιστικής Οργάνωσης Εργατών (OCT), αλλά και ελευθεριακοί.

Το Scalp, ενόψει της διαδήλωσης του Ιούνη του 1984, έβγαλε το πρώτο του κάλεσμα, που κατά γενική ομολογία ήταν πολύ πιο δυναμικό απ’ τις συνηθισμένες νερούλες και χιλιοεπαναλαμβανόμενες προκηρύξεις. Έτσι, στις 5 του Ιούνη, το Scalp κατέβηκε στο δρόμο με ξεκάθαρη πρόθεση να στρέψει όσο το δυνατόν περισσότερο κόσμο κοντά στο χώρο της συνεδρίασης του FN. Στη διάρκεια της διαδήλωσης, περισσότερα από 400 άτομα βρέθηκαν πίσω απ’ το πανώ του, ενώ μετά τη διάλυση της πορείας προστέθηκαν πολλές ακόμα εκατοντάδες. Εκείνη τη μέρα στην Τουλούζη, ξέσπασαν συγκρούσεις στη γέφυρα Garigliano. Δεκατέσσερα άτομα τραυματίστηκαν, εφτά απ’ τους Απάτσι και εφτά απ’ τα στρουμφάκια.

Στην εφημερίδα *Τόμαχκ* (Δελτίο επαναστατικής έκφρασης απ’ την Τουλούζη), στο ν.2 του Οκτώβρη του 1984, δημοσιεύτηκε ένα κείμενο με τίτλο «Καμία ελευθερία έκφρασης για τον φασίστα Λε Πεν» που αναφερόταν στις κινητοποιήσεις του Μάη και του Ιούνη του 1984. Το κείμενο συμπύκνωνε ικα-

15. Μεταφρασμένο κατά λέξη, το αρκτικόλεξο Scalp σημαίνει «Ξεκάθαρο αντι-Λε Πεν Τομέας».

16. Η κοινότητα του Golfech βρίσκεται σε απόσταση 90 χιλιομέτρων απ’ την Τουλούζη.